

KATEHEZA MLADIH

Materijali za odgoj mladih u vjeri

JA IZABRAH VAS

(Iv 15,16)

Zagreb, 2000.

Nakladnici:
ALFA d.d.
Zagreb, Nova Ves 23a
FRAMA
Zagreb, Kaptol 9

Za nakladnike:
Miro Petrić
fra Ivica Jagodić

Središnja nadbiskupijska i
fakultetska knjižnica u Đakovu

700006975

Uredničko vijeće:
fra Ivica Jagodić, fra Petar Cvekan, fra Krunoslav Kocijan, Klara Jelenić, Stjepan Stipić,
Kristina Anić, Tina Zdravkić, Mate Alvir, Mario Miloš

Grafički uredio:
Željko Filetin

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb

UDK 268

Ja izabrah vas : materijali za odgoj mladih u vjeri / <uredničko vijeće
Ivica Jagodić... et al.> . – Zagreb : Alfa • Framo, 2000.

ISBN 953-168-268-2 (Alfa)

400816030

15389

268

JA1

Tisak:
Offset Markulin
Lukavec

Naklada:
1000 primjeraka

1.2.12. PUT POMIRENJA

Uvodna misao

Moj Bog

Našao sam ga i On je našao mene moj Bog koji me voli
Našli smo se tražeći jedan drugog i našao sam ga u sebi
jer živi u meni i za me i ja se u njemu radujem
Od iskona bili smo skupa i do konca bit će mi pratilac moj Bog.

Lj. Rupčić

Motivacija: PRELJUBNICA

Uhvatili su te u grijehu, teškom te krivicom terete: ali ja se protivim tvojoj osudi.

Za preljub Zakon ti je namijenio smrt kamenovanjem: ja ne želim ni da te tko takne.

Tko se laća Zakona osudio bi te: no tek onaj što nijednog grijeha nije učinio, smije baciti prvi kamen.

Koji te optužiše, odmiču jedan za drugim, svi: sjetio sam ih njihovih vlastitih grijeha.

Ja, vrhovni Sudac, ne prezirem te, ne želim da te itko osudi.

Znam tvoju slabost, ali i sposobnost da se popraviš i odsad više ne griješiš.

Zapravo, ti si bolja no što misliš: Poštujem te, vjerujem ti, nudam ti svoju milost.

Osuđujem svaki tvrdi sud nad bilo kojim grešnikom.

Moja dobrota ide za spasenjem i jasno vidi: tko god bližnjega osuđuje, vara se; prvo bi morao osuditi sama sebe.

I ako te ja ne osuđujem, tko smije prisvojiti pravo, da to učini?

J. Galot

Po krštenju Bog nas poziva da živimo u zajedništvu s njim i među sobom, kao sinovi istog Oca. Sam Bog potpomaže i uzdržava ovo zajedništvo darovima svoje milosti: sakramentima, a najprije euharistijom. Oni nas jačaju da možemo živjeti zajedništvo s Bogom i među sobom.

Ali kada zloupotrijebimo svoju slobodu i krenemo putovima koji ne vode k Bogu, zajedništvo se prekine. Grijeh prekida zajedništvo, dijeli nas od Boga, od nas samih i od drugih ljudi. Ali Bog nas i dalje prati svojom ljubavi, a njegov Duh nas potiče na obraćenje i pokoru. Zato svakako treba da svatko u zajednici prizna svoje grijehe protiv zajedništva, da može opet dobiti milost jedinstva i snagu da živi zajedništvo i pomaže njegovu razvoju.

Upravo zbog toga je Krist dao svojoj Crkvi sakrament pomirenja. Zove se i ispovijed jer traži da priznamo svoje grijehe, ili još i pokora, jer znači djelotvorno obraćenje. Ono slavi beskrajno Očevo milosrđe i početak je duhovne obnove te izraz novog života i za onoga koji ga prima i za zajednicu. Dok primamo riječi praštanja i znak pomirenja s Ocem, ovaj se milosni dar živi kao snaga jedinstva u korist cijele Crkve. I kao što je grijeh prekinuo i oslabio zajedništvo, sada Božja ljubav ponovno ozdravlja i učvršćuje odnos među članovima zajednice, da bi Crkva mogla biti znakom pravog mira među ljudima.

Sakramenti nam pomažu da svučemo staroga čovjeka, koji je pun zloće i sebičnih strasti koje lako dođu do izražaja, i upućuju nas na novi život u Bogu da možemo upoznati Krista i dubinu njegove ljubavi (usp. Ef 4,17-24).

Kad nas on prosvijetli i ojača, naći ćemo stotinu načina da se ponovno povežemo i obnovimo zajedništvo u Crkvi. Upoznat ćemo poniznost i solidarnost. Bit ćemo osposobljeni za iskren odnos i konstruktivan dijalog (Ef 4,25-32). Bit ćemo otvoreni ljubavi i uzajamnom povjerenju (Ef 4,25-32). Postat ćemo osjetljivi za potrebe braće. Prihvaćat ćemo druge, bit ćemo dobri prema slabima opraštati ćemo. Na naneseo zlo odgovorit ćemo dobrim (Rim 12,14-21). Pavao nas potiče: "Nasljedujte Boga, budući da ste ljubljena djeca, i živite u ljubavi kao što je i Krist vas ljubio i predao samoga sebe za nas kao prinos i žrtvu – Bogu na ugodan miris" (Ef 5,1-2).

Svjesna da se sastoji od grešnika, Crkva svake godine kroz korizmu priprema slavljenje vazmenog bdjenja. Korizma je vrijeme pokore, na uspomenu četrdeset dana Isusova posta u pustinji. Ukinut je obvezan post, koji ostaje samo na Čistu srijedu i Veliki petak (ali moramo znati da nas i disciplina tijela približava Bogu!), a preporuča se redovitiji susret s Božjom riječi, u molitvi, trezvenosti i strogosti života, da bismo napredovali u milosrdnoj ljubavi. Ako je Uskrs Božji dar, korizma je sav onaj napor kojim se pripremamo za taj dar.

PUTOVI POMIRENJA S BOGOM

Pomirenje nam je potrebno svaki dan. Ovaj sakrament je vrhunac i izvor života koji se obnavlja na razne načine. O tome ovako govori sv. Ivan Krizostom, biskup Konstantinopolisa u jednoj svojoj propovijedi: »Želite li da govorim na koji se način pomirujemo s Bogom? Mnogi su i različiti načini, i svi vode u nebo. Prvi način je osuditi svoje grijeh. Ispovjedi prvo svoj grijeh i bit će ti oprošteno...

Ovo je dakle jedan način da dobijemo oprostjenje, i najbolji; ali ima i jedan drugi, isto tako dobar: ne sjećati se grijeha neprijatelja, svladavati srdžbu, opraštati braći koja su nas uvrijedila... Želiš li naučiti i treći način očišćenja? To je put žarke i iskrene molitve što izvire iz dubine srca. Ako želiš znati i četvrti način, reći ću da je to milostinja. Ona ima vrlo veliku vrijednost. Dodajmo još i ovo: ako se netko ponaša trijezno i

ponizno, u korijenu će uništiti svoje grijeha isto tako djelotvorno kao i sa spomenutim sredstvima. *(Homilija o đavlu napasniku, 2,6).*

SLAVITI I ŽIVJETI OČEVO MILOSRĐE: SAKRAMENT POMIRENJA

1. Mnogo poteškoća zbog jednog dara

Ispovijedali smo se dok smo bili djeca, ali sada nam se taj sakrament čini beskorisnim, nešto što više ne priliči našoj dobi, neki dosadan namet koji treba plaćati. Ne vidimo da on nešto znači, u našem životu mladih ljudi i kršćana.

Sami nalazimo ili čujemo od drugih tolika opravdanja za takav stav:

- Ako smo slobodni i sami odgovorni za sebe, što se trebamo pred Bogom ispovijedati? Dovoljno je položiti račun svojoj savjesti.
- Uvjetovani smo svojim psihološkim ustrojstvom. Zašto bi se ispovijedali, ako u postupcima nismo slobodni?
- Društvo utječe na nas. Za mnoge krive postupke nismo imali alternative jer svi tako rade!

- Božja smo djeca: zašto bismo trebali sređivati račune sa Crkvom i ispovijedati jednom čovjeku, makar je on svećenik, svoje grijeha, ako smo već Bogu kazali da se kajemo?
- Ima još jedan razlog da se ne treba ispovijedati: zar bih trebao opet ponavljati onaj popis grijeha što sam naučio kad sam bio mali; to je neozbiljno! Zapravo nemamo što ispovijediti...

Toliko je tih "ne" kojima bi se htjelo opravdati odbacivanje ovog sakramenta! Jesu li to razlozi ili izlike? Možda je problem u tome što ne shvaćamo koliko je sakrament pomirenja sadržan u Isusovu evanđelju, koliko je on "radosna vijest", koliko je dar. Možda je problem u načinu na koji smo dosad doživljavali ovaj sakrament.

Svećenik traži od nas znak kajanja: to je znak da naše obraćenje nije neka nejasna težnja, nego da smo spremni konkretno pokazati da prihvaćamo ljubav. Izražavamo želju da izbjegnemo zle prigode, da ispravimo neke crte svoje ličnosti; da budemo poštteni u odnosima, da služimo, da marljivo radimo svoj posao ili učimo, da se pobrinemo za nutarnji život... Ništa od ovoga nije konačno i trebat će neumorno ponavljati. Ali u tome je milost za kršćanina: biti grešnik koji se neprestano obraća.

Otac je onaj koji nam oprašta preko Crkve, a ne opraštamo mi sami sebi kajuci se. Odrješenje koje nam svećenik udjeljuje je znak kojim mi Crkva potvrđuje i predaje Božje praštanje, a ja se rađam na novi život.

Grieh djeluje rušilački i prema drugim ljudima i prema stvarima. On sve kalja i ruši. I zato kad dobijemo oprostjenje, ono nas potiče da drugima oprostimo, da izmijenimo svoju sredinu i u nju unesemo vrijednosti onoga mira koji smo primili te da odlučimo svjedočiti Božju ljubav obnovljenim životom.

POMIRITI SE S BOGOM I LJUDIMA

Kršćanin je kao čovjek vjere pozvan na stalno okretanje Bogu (obraćenje) i produbljivanje prijateljstva s njim, koje je istočnim grijehom i svim drugim osobnim grijesima poljuljano i zahlađeno. Značajno mjesto na tom putu čovjekova okretanja Bogu pripada sakramentu pomirenja koji predstavlja poseban oblik susreta Boga i čovjeka u poniznosti i praštanju. Kao model (paradigma) tog susreta može poslužiti novozavjetna slika o izgubljenom sinu i milosrdnom ocu (usp. Lk 15, 11-32). Inicijativa u pomirenju uvijek dolazi od Boga. On nas na uvijek nove načine, ovisne o našem životnom stanju, potiče da mu se sve dublje okrećemo i potom u slobodi "čeka" da vidi kakav će biti naš odgovor.

Hod pomirenja je kroz povijest Crkve primao različite oblike i s vremenom se koncentrirao oko četiri konstitutivne točke. To su: Božja riječ, obraćenje (kajanje, pokora), molitva i pomirenje. Ta četiri elementa uklopljuju cjelinu sakramenta pomirenja u koji ulaze: skrušenost/kajanje, ispovijed (očitovanje grijeha), zadovoljština (pokornički čini) i odrješenje.

Sakrament pomirenja se kao i svaki drugi sakrament događa u okviru crkvene zajednice, usmjeren je na nju, a preko nje na čitav svijet. Stoga je važno dinamiku ovog sakramenta shvati-

ti ozbiljno i odgovorno te je (kao i kod sakramenta euharistije) promatrati i u kontekstu horizontalne odnosa čovjek-čovjek. Vjerujemo da će navedeni poticaj postati jasniji i opravdaniji nakon što razjasnimo pojedine točke ovog sakramenta.

1. Skrušenost/kajanje. Ishodište kršćanskog puta pomirenja nalazi se u snazi Božje dobrote. Bog upozorava čovjeka u prostorima njegove savjesti na potrebu promjene. Možemo stoga reći da svako obraćenje pojedinca naposljetku potječe od Boga. Pojam obraćenja nije

djeca se Božja zovemo i jesmo" (1 Iv 3, 1). Svjesno i odgovorno slavljenje sakramenta pomirenja izvrsniji je način dopuštanja Bogu da našu krsnu zapečaćenost čini sve životnijom i slobodnijom te nas tako u slobodi od grijeha osposobljava za plodonosno kršćansko djelovanje.

PRODUBLJIVANJE

Promislite

Moj popis grijeha

- 1) Ima li u životu vrednota za koje ste spremni dati život? Napravite listu od sedam vrijednosti koje vam najviše znače, s tim da na prvo mjesto stavite najvažniju itd.
- 2) Što povezujete uz riječ grijeh?
- 3) Objasnite pojmove laki-teški-smrtni grijeh (u tome neka vam pomogne voditelj).
- 4) Što je obraćenje?
- 5) Opišite izvanjsku i duhovnu razinu sakramenta pokore (ispovijedi). Izrazite kako doživljavate praksu slavljenja ovog sakramenta? Imate li odbojnost prema ispovjedaonici i "nabrajanju uvijek istog"?
- 6) Mijenja li se nešto po ovom sakramentu?
- 7) Izrazite vaše mišljenje gdje leže nedostaci: U pripremi? Krivom shvaćanju? Izvedbi?
- 8) Opišite čimbenike sakramenta pomirenja: kajanje, ispovijed, odrješenje i zadovoljština.
- 9) Načinite kod kuće popis grijeha koji vas iznutra još uvijek zarobljavaju. Kao pomoć može vam poslužiti ispit savjesti koji vam ovdje nudimo.

ZAKLJUČNA MISAO

** Isus može oprostiti mnogo jer ljubi mnogo. Velika ljubav može oprostiti veliki grijeh. To vrijedi za Isusa, a i za nas. Ako želimo istinski oprostiti, moramo istinski ljubiti.**

majka Terezija